

מדינות סדרים

אילו רצה אולם אייכמן לשרת את הענין הנאצי שרות אחרון, אילו רצה להכות את היהודים מכה אחרונה — הרי ניתנה לו עתה הזדמנות אחרונה לכך.

כל אשר היה עליו לעשות הוא לקום ולהגיד: "אני מודה!"

כי כאשר נאשם במישפט מודה באשמה, נגמר המישפט עוד בטרם התחיל.

כאשר נאשם מודה באשמה, אין לתביעה ההזדמנות להגיש הוכחות, לחקור עדים, לפרוש לעיני הציבור את היריעה השלמה של הפשע.

כאשר הנאשם מודה, כל אשר נשאר לשופט טים לעשות הוא לקבוע את העונש.

אילו הודה אייכמן בהאשמות המיוחסות לו, היה נגמר המישפט כולו תוך יום אחד. הן פרטים המחרידים של השמדת יהודי אירופה לא היו נשמעים מחדש באוזני העולם. ההזדמנות החדפעמית לפרט בצורה דרמטית את ההיסטוריה העקובה מדם של הנאציזם, היתה אובדת. לא היה נשאר אלא המאבק הקטן על חייו של אחד, אולם אייכמן.

לכן התפללו השבוע כל המערב רבים בפרשה תפילה אחת: שי אייכמן לא יודה. שאייכמן יטען כי הוא חף מפשע.

ואילו היה צורך בכך, היו החוקרים מתנגדים לפניו על ברכיהם שינהג כך.

★ ★ ★

קשה לתאר מצב אבסורדי יותר. קשה גם לתאר הוכחה משכנעת יותר לאבסורדיות של הקו הנגקט על-ידי הממשלה בפרשה זו.

ההחלטה להכניס את כל פרשת אייכמן למוטת-סדום של מישפט פורמלי — הינה שגיאה חמורה. היא משעבדת את הצורך העליון בחקירת השואה למקורות של פרד צדורה משפטית, שנועדה למטרות שונות לחלוטין. היא פורטת את המטרות הגדולה של יהודי אירופה פה לפרוטות של נוהל צורני, של דיני ראיות, של חוקי-עדות, של תקדימים מישפטיים.

לכן דרשנו בשבוע שעבר, במקום זה, להפריד בין החקירה ההיסטורית לבין ה"מישפט". מטרת הראשונה צריכה להיות ברורה פרטי-הפרטים של זועות הנאצים, במסכימום של פרסומת. ואילו המישפט עצמו צריך להיות קצר ועניני, לפי דקדוקי הנוהל המישפטי, תוך שמירה על כבוד בית-המישפט.

כל אשר קרה בשבוע האחרון מצביע על נכונות גישה זו. תחת לחשוב כיצד לפרוש יריעה רחבה ככל האפשר, כיצד להמחיש את מלאו הזועה — טרודים החוקרים במחשבות מישטריות: כיצד להוכיח בצורה מישפטית שמיקרו-פילים מסויים מההנה העתק נאמן של מיסמכים השמורים בארצות זרות? כיצד להסתמך על עדויות מישפט גירוברג, שאין להן תוקף בבית-מישפט ישראלי?

ומישהו טרחה להזהיר מפני השמצת אייכמן, שהוא "חף מפשע עד שתוכח אשמתו", בשעה שאפילו שופטים מבוסים כ"בית-המשפט על-ידי דיבורים על "צורה" ו"רוחצח"? **האכסורד המקורי יוצר מדי יום אבסורדים חדשים — ומיספרם יקך ויגדל בשנה הקרובה.**

מצד אחד תגבר הדרישה לותר על הנוהל החוקי ולקיים מישפט ללא פרוצדורה מישפטית אמיתית. זוהי סכנה למישפט הישראלי. מצד שני תגבר הדרישה לשמור על החוק ולותר בגללו על השמעת קטעים חשובים של הפרשה. זאת תהיה סכנה לאמת ההיסטורית.

אל ניתן לעקשנות לנצח את ההגיון. מרב טב לשנות את הדרך מיד — לרחות את

המישפט, לערוך ביניים חקירה בינלאומית גדולה, בהשתתפות חוקרים מכל העולם.

★ ★ ★

אם בכל זאת תתקש הממשלה לערוך בכל מחיר מישפט-ראה גדול וסנסציוני, הרי כדאי לה לשאול את עצמה שנית:

איזה מישפט?

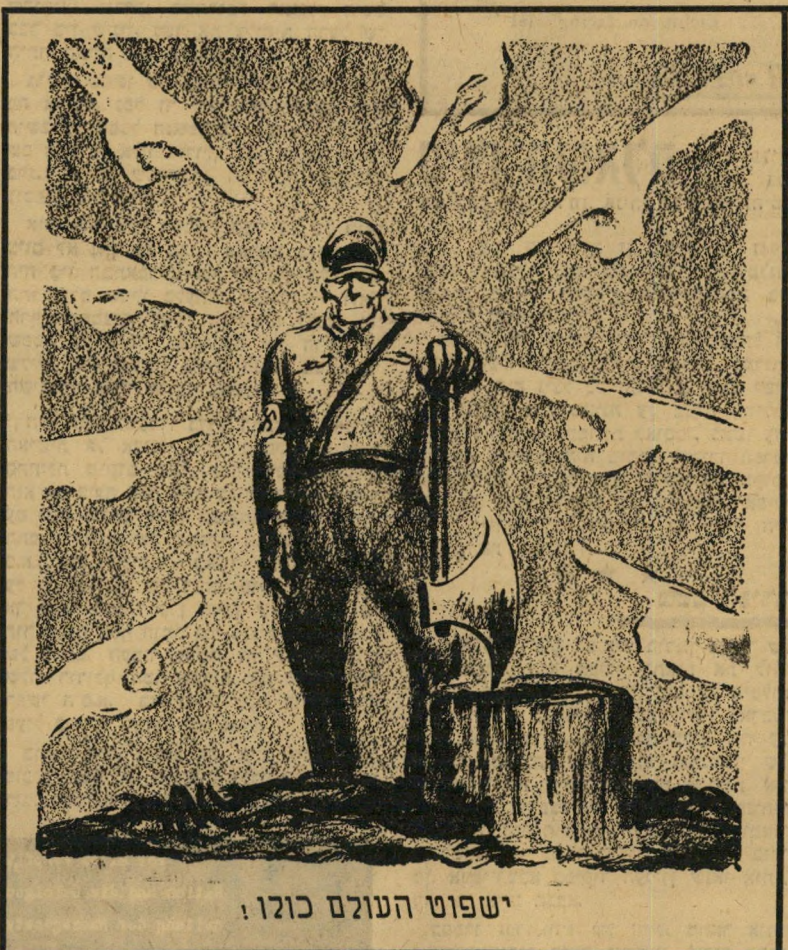
השבוע השמיע ד"ר נחום גולדמן הצעה הראויה לתשומת-לב רבה ביותר: לכנס בי ירושלים בית-מישפט בינלאומי, בראשות שופט ישראלי.

גולדמן הביא נימוק של צדק: הפשעים המיוחסים לאייכמן לא בוצעו רק נגד העם היהודי. במחנות-השמדה ובמיבצעי-החיסול הושמדו מיליוני אורחים לא-יהודיים של

שלא יקר אשר רוצים לגזול אותו מידי. כאילו עריכת משפט בינלאומי תפגע בזכות ישראלית ובכבוד ישראל.

ההיפך הוא הנכון. אם יתכנסו בירושלים העברית שופטים מכריזת-המועצות ומבריטניה, מארצות-הברית ומפולין, מהונגריה ומיוגוסלביה, בראשות שופט ישראלי, כדי לדון אסיר המוחזק בידי שופטים ישראליים, על פי כתבי אישום הכתוב עברית — יבוא הי מעמד כבוד למדינה, ללזכרי אייכמן מן ולצדק הישראלי.

אין לנו כל עניין להקפיד על אכסלקווי-ביות, לשמור דברים לעצמנו. להיפך — תפי

ישפוט העולם כולו!

קידנו הוא להפוך את משפט אייכמן לעניינם של כל העמים, להביא מחדש לכל הארצות את תחושת זועות הנאצים. במיוחד לארצות בהן מציינים כיום צלב-יקרס על הקירות.

אין לנו כל עניין להרגיע את מצפון העולם. אין לנו כל עניין להגיד לעולם: הנה שפטו היהודים את הצורך שלהם, והכל בא על השלום ונגמר. אנו מעוניינים להזכיר לעולם כי שליטי לונדון חשיגטון הפקירו את המיליונים למשפחה. אנו מעוניינים להזכיר לעולם כי אלה חיבלו בסיכויי האחי רון להציל מאות אלפים בהונגריה. אנו מעוניינים להזכיר, להתריע, לעורר מחדש את המצפון.

כל זה ייעשה אם יהיה המישפט בינלאומי, ולא מישפט פרטי שלי נו. אם לכל אומה יהיה חלק בו, אם עתונאי כל הארצות יטפלו בו כבשלהם.

אין פה עניין של נקמה. גם אין פה עניין של העבר בלבד. כאן מובר גם בהנה וב"עתידי, בסכנות חדשות ובזועות אפשריות.

האם נקריב את כל השיקולים האלה על המזבח של גאחנתות לאומית מסולפת?

★ ★ ★

קיים עוד נימוק בעד עריכת משפט בינלאומי — ואל יקלו בו ראש שליטי ירושלים.

העקשנות והחריפות בהן מתנגד דויד בן-גוריון לרעיון השיפוט הבינלאומי עשויות לעורר את החי שרוצים להסתיר משהו. שגרה קמת קנוניה עם אייכמן הנכנע ומשתתף-הפעולה להעלים פרשיות מסויימות — דבר האפשרי רק כי מישפט שכולו ישראלי.

השבוע נתגלה כי בשנת 1937 הוזמן אייכמן לביקור בארץ-ישראל על-ידי שליח ארגון ההגנה, אחד פיבל פולקס. לביקור זה היו תוצאות גוראות — כי הוא שנתן לאייכמן את ההזדמנות להכיר לראשונה את הג' אמין אל-חסיני, המופתי של ירושלים. הורע שנוצק בעת ביקור זה — שנערך על חשבון ההגנה — הצמיח את תאיה-הגאונים של אושויץ. לא פעם, בימי ההשמדה, הדי גיש אייכמן בשיחותיו כי אין להפסיק את ההשמדה בגלל ההסכם הקיים בין היטלר למופתי.

הדו"חות של בראנד וקאסטנר מטילים צל כבד על שורה ארוכה של עסקנים ציוניים, ממששה שרת זאהוד אכריאל ועד חיים ברלם. חלק מן העסקנים האלה נחפו להר פיע באסיפות פומביות, והם התחייבו בניהם בקלות על אייכמן — מבלי להזכיר אף במילה אחת את ההאשמות הכבדות שהוטחו בפניו הם שלהם בהקשר זה.

אורחי ישראל רוצים וזכאים לדעת את האמת על כל הפרשות האלה. הם זכאים לדעת אם אמנם צודק בראנד בטענתו העקשנית כי מנהיגי הסוכנות היהודית מנעו את הצלת חייהם של 434 אלף יהודים הוגריים, שנרצחו על-ידי אייכמן בין ה-15 במאי 1944 ביולי 1944. הם זכאים לדעת מה בדיוק מקומם של מנהיגים שונים שהזכירו על-ידי בראנד בקשר לפרשה זו — בנייהם חיים וייצמן ודויד בן-גוריון עצמו.

יש לקוות כי דויד בן-גוריון אינו רוצה לטשטש דבר. פקודתו להביא את אייכמן לישראל, לערוך לו כאן מישפט, מצביעה בכיוון זה. אולם החלטתו העקשנית שלא לתת לשום אדם זר גישה ישירה למישפט, עלולה לעורר חשדות כי כיוון הפוך.

לכן כדאי לו מאד לשנות את ההחלטה — ולערוך משפט בינלאומי אשר לא יוכל להחשידו במזימות-השתקה.

★ ★ ★

דוקטור נחום גולדמן אינו ידוע כ"גיבור גדול. אדם פחות מנומס ממני היה עלול לומר: הוא ידוע כפחזן. מעולם לא הוכיח אף אומץ-לב מינימלי מול דויד בן-גוריון. לכן מוטב להוציא עניין זה מתחום החיכוך האישי בין השניים. יותר מזה: כדאי להוציאו מתחום כל וחי כוח אישי שהוא.

העניין גדול מדי, הנושא מהרדי מדי, הפרשה מזועזעת מדי, מכדי שניתן לגרמנים של פרסטיג'ה אישיות עקשנות אישיות והתנצחות אישיות להתערב בו.

הבה נתייחס כולנו לעניין ביראת-כבוד ובחרדת-קודש, כנאה לנו בעומדנו מול זכרם של המיליונים.

הבה נבקש מכל הנוגעים בדבר: הרהרו בו מחדש!